

ég. A szlávban azonban valami mérhetetlen hatású őserő szunyniad, amely csak élesztésre vár. A japán győzelem az oroszokon, messze Ázsiában, évtizedekre visszavetette a szláv nagyratörést. Lelohasztotta a világhatalomra való ambícióit. De a törekvés nem szűnt meg, nem szűnhetett meg, benne él a szláv öntudatban.

A perspektíva tehát, amely a világ térképére való rátekintésnél, az események mérlegelésével önkéntelenül is kínálkozik, igen érdekes. A jövő harca, a világhatalomért való tülekedés országokat pusztíthat és trónokat dönthet romba, de a harc eredete hiábavaló lesz: a szláv faj sohasem lesz elismert világhatalom. A hatalomra való berendezkedése, eszközeinek tökéletessége messze elmaradt az eddig győzelmesen versenyző fajok mögött.

A szláv faj kultúrája játékszer a germán kultúrához képest. Csak az irodalomban van kiválóságuk, az is orosz. A cseh nagyszerű iparúzó nép, de *politikailag* csak alárendelt szerepe van. Különbösen is, mint nép, számbeli-
leg jelentéktelen. A többiek szétszórtan élnek itt is ott is és szegények. A legjobban elnyomottak saját hazájukban. Oroszországban, a szlávság hatalmas épületében ronda téreg a nép. Addig kancsukázzák, amíg meg nem görnyed. Ha nem, viszik Szibériába a bányákba vagy jégmezőkre. Ez az abszolút uralom, amely minden fejlődést vagy arra való törekvést keréketör. Ebben a milieu-ban élet nem fejlődhet, csak satnyulhat. *Az ilyen nép képtelen a hódításra*, csak a saját élete függetlenségeért, akarátának szabadságáért vívhat véres harcokat *otthon*, a hazájában.

A szlávnak még évszázadokig önmagával kell harcolnia. Csak akkor — és föltéve, ha *siker* lesz ez a harc — érkezhettek el oda, ahol a germán és angol-szász már ma fölértetetlen hatalom. És olyan erővel sohasem fejlődhetnek, mint például a germán, mert nehéz észjárásuk és ösztönszerűleg brutálisak. A kultúra teljes megértésére és alkalmas fölhasználására még készületlenek.

Tehát ennek a szláv fölszisszenésnek, a mozgolódásnak, amely a horvátországi események nyomán megindult, nincs komolyabb jelentősége. Csak *fészkelődés* az egész, tehetetlen siránkozás és ríkoltozás. Évszázados tragédia tükröződik ebben. A szláv a történelemben majd mindig a hőst játszotta és majd mindig őt üldözte a tragédia végzete. Ha megmozdul, mindig kellemetlen meglepetést okoz. Ez bizonyos. De sohasem olyan veszedelmes, hogy visszarettenjenek tőle. Aki elnyomott a hazájában, azt emészti a keserűség és nincs kedve vérét áldozni hatalmi tébolyért. Ha valahogyan mégis föltámadna benne az emberi öntudat, első sorban az elnyomójára rohanna. Ez a megjegyzés természetesen Oroszországot illeti. A többiek pedig csak csöppek a tengerben.

Odalenn, csak háborogjanak. Sokáig úgy sem tart a játék. És utána talán valamivel okosabbak lesznek.

Kitüntetések A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király Jankó Ágostnak, Torontálmegye alispánjának az udvari tanácsosi címet; Sárkány Ferenc komáromi rendőrkapitánynak (akit időközben képviselővé választottak) és Kégel Árpádnak, a szépesi Hohenlohe hercegi uradalom jószágigazgató-

jának a királyi tanácsosi címet; Domány János komáromi polgármesternek, Seemayer János nyugalmazott verseci polgármesternek és Lőrinczy Jenő Ungmegye alispánjának a III. osztályú vaskorona-rendet, végül Bagi Lászlónak, kecskeméfi helyettes polgármesternek a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta.

Pikáns részletek a tanyai vasut irányára körül.

(Saját tudósítónktól.) A szegedi tanyai vasut közigazgatási bejárását már befejezték és rövidesen Budapesten, a kereskedelmi miniszteriumban dolgozzák föl a tárgyalás anyagát. A tárgyalásokról az elmúlt héten részletes tudósításokban számoltunk be, amennyire lehetséges is volt, ismertettük az elhangzott felszólalásokat is és megemlékeztünk azokról az ellentétekről, amelyek a város képviselőjében a tanácskozáson jelenlévő két hatósági személynek: a főjegyzőnek és a pénzügyi tanácsosnak a felszólalásaiban megnyilvánultak. Tudvalevően Balogh Károly egészen mást akart, mint Taschler Endre és a tárgyaláson elnöklő Ruday Amadé dr annyira zavarba jött, hogy meg is kérdezte a felszólalókat, tulajdonképpen melyikük képviseli a várost.

— *En a város közönségét képviselem*, — felelte akkor a főjegyző, míg a tanácsos azt mondta:

— *én a tanács megbízásából vagyok itt.*

Szeged város képviselőjében megjelent két tanácsstag felszólalásában megnyilatkozó ellentétnek érdekes előzményei vannak, amelyek szoros összefüggésben állanak azzal az általános föltűnést keltő ténnyel is, hogy Lázár György dr polgármester a tárgyalásokon egyáltalában nem vett részt.

Tudnunk kell mindenekelőtt, hogy amikor a tanyai vasut kérdése aktuális lett és mindinkább nyilvánvaló lett az, hogy a városnak a maga pénzéből kell megcsinálni a vasutat, egy bizottságot küldött ki ebben a tárgyban a közgyűlés. A bizottság, amelyben a politikai pártok vezetői vettek részt, arra az álláspontra helyezkedett, hogy mivel a vasut bevételeiből az üzemi kiadásokat és az építési költség annuitását födőzni nem lehet és évenként több tízezer koronás deficit fog mutatkozni, úgy kell megoldani a kérdést, hogy az alsótanyai közigazgatási központon túl a város földjein keresztül vezetik el a vasutat, mert ezáltal a földek értéke és így az azokért fizetendő bérösszeg is emelkedni fog és az így elért jövedelemtöbblet kárpotolni fogja a várost az esetleges deficitért. Állítólag azt a kívánságot a bizottság írásban közölte is a vasut tervezőjével: Szesztay Lászlóval, aki azonban a terveket nem úgy készítette el, a hogyan azt a bizottság akarta, hanem úgy, hogy a vasut a 4300 hold városi birtoknak csak a déli oldalát érintené, ellenben a központtól délre felkő és jórészt a város közepében szerepet játszó emberek tulajdonát képező magánbirtokokat szelne keresztül. Ez által természetesen emelkednék a magánbirtokok értéke, ellenben a város nem nyerne semmit és a tanyai vasut deficitjét legfeljebb a pótdóval lehetne fedezni.

Meg kell említenünk még azt is, hogy a közgyűlés elfogadta a Szesztay-féle tervezetet.

Már most a tárgyalások során két érdek küzdött egymással: a birtokosok érdeke és a város érdeke. A polgármester föltétlenül azt szeretné, ha a város érdeke győzne, de bizonyos és érthető okok miatt nem kívánta magát ekszponálni és ezért nem vett részt a tárgyaláson. Hogy azonban a város érdekében

mégis történjék beleszólás, megbízta a polgármester Taschler Endre főjegyzőt, hogy a közigazgatási bejárásán vegyen részt és képviselje ott a város érdekeit.

Igy történt aztán meg az a szokatlan eset, hogy a város két képviselője ellentétbe kerültek egymással. Balogh Károly a Szesztay-féle terv mellett szólt fel, a főjegyző ellenben azt kívánta, hogy a vasutat ne a magánbirtokosok, hanem a város birtokai mellett vezessék el. Ugy látszik, hogy a kérdésben a város érdeke fog győzni, ami mindenesetre kívánatos is, mert nem lehet kívánni a város polgárságától, hogy évenként tízezreket kitevő deficitet fizessen pótdóából, amikor ezt az összeget meg is takaríthatja.

Még két dolgot kell itt megjegyezni. Az egyik nagyon kényes, de az ügy érdekében szükséges a nyilvánosságra hozása. Nyíltan nem, de „bizalmas” beszélgetésekben — amelyekről ma már mindenki tud — azzal vádolják meg a főjegyzőt, hogy felszólalásával magánérdekének a kedvező kielégítését célozta. Nagyon különös ez a vád. Az igaz, hogy ha a vasutat a főjegyző által tervezett vonalon építik ki, akkor az közelebb jut a főjegyző birtokához. Ha a Szesztay-féle terv szerint épül a vasut, akkor kilenc, ha pedig a város birtokai mellett vezetik azt el, akkor hat kilométer távolság fogja elválasztani Taschler Endre tanyáját a vágányoktól. Mind a két távolság olyan nagy, hogy a főjegyzőt megvádolni nem lehet. Ha Taschler Endre azt akarta volna, hogy érdeke legyen a vasútból, akkor úgy tette volna meg a javaslatát, hogy a vasutat az ő birtoka mellett építsék meg.

A másik megjegyzésünk az, hogy a magánbirtokok mellett is el lehet a vasutat vezetni, de akkor a birtokosok jelentékeny hozzájárulással kell, hogy támogassák a vasut építését. Ezt megtehetik annyival is inkább, mert hiszen a birtokuk értéke emelkedik, ha a Szesztay-féle terv valósul meg. Ha ellenben a birtokosok olyan mértékű hozzájárulásra, amely a város közönségének konvenial, nem hajlandók, akkor tessék a város érdekeit figyelembe venni és akkor értesülésünk szerint Lázár György dr polgármester lesz az első, aki mostani álláspontját a legnagyobb eréllyel érvényesíteni fogja.

A vásárcsarnok és a szegedi mérnökök.

— Nyilvános tervpályázatot sürgetnek. —

(Saját tudósítónktól.) Megírtuk, hogy a vásárcsarnok ügyében kiküldött bizottság véleménye alapján a tanács felhívta Strasser Albert budapesti mérnököt, hogy a vásárcsarnok részletes terveit készítse el és dolgozza ki a versenytárgyalás részleteit. A kérdés az áprilisi közgyűlés elé is kerül és a tanács intézkedésének szankcionálását kéri a város törvényhatósági bizottságától.

A szegedi mérnökök és építészek a tanács intézkedését sérelmesnek tartják és állást kívánnak foglalni az ellen. Ezért az országos mérnök- és építész egyesület szegedi fiókját husz tag rendkívüli közgyűlésre hívta most egybe és ezen a közgyűlésen kívánnak határozni a fölött, minő lépéseket tegyenek az irányban, hogy a szegedi mérnökök és építészek érdekei ne szenvedjenek sérelmet.

A szegedi mérnökök és építészek azon az állásponton vannak, hogy vagy országos pályázatot kell hirdetni a tervek elkészítésére, vagy ypedig a szegedi építészeket és mérnököt kell felhívni, hogy terveiket szűkebb nyilvános pályázaton nyújtsák be. Mivel pedig kétségtelen, hogy a vásárcsarnok gyors elkészítésére szükség van és a munka sürgős, azt óhajtják, hogy a pályázati határidő legfeljebb négy hét legyen. Ez a látszólag rövid határidő azért elég, mert a mérnökök és építészek közül többen vannak olyanok, akik tanulmányaik alapján a terveket ennyi idő alatt is el tudják készíteni.